Sdělení Komise zveřejněné v souladu s čl. 27 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ve věci AT.40153 – DNV týkající se elektronických knih a související záležitosti

(2017/C 26/02)

1. ÚVOD

(1) Podle článku 9 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy ([1]) může Komise – v případech, kdy zamýšlí přijmout rozhodnutí, které nařizuje ukončení protiprávního jednání, a dotyčné strany nabídnou Komisi závazky takové povahy, že reagují na výhrady, o nichž tyto strany Komise informovala ve svém předběžném posouzení – prohlásit tyto závazky svým rozhodnutím pro dotyčné podniky za závazné. Takové rozhodnutí může být přijato na dobu určitou a musí konstatovat, že pominuly důvody pro zásah Komise.

(2) Podle čl. 27 odst. 4 téhož nařízení Komise zveřejní stručné shrnutí případu a hlavní obsah závazků. Zúčastněné strany mohou předložit svá vyjádření ve lhůtě, kterou Komise stanoví.

2. SHRNUTÍ PŘÍPADU

(3) Komise dne 9. prosince 2016 přijala předběžné posouzení ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003 týkající se údajného protiprávního jednání společnosti Amazon.com, Inc. a jejích přidružených podniků, včetně podniků Amazon EU S.à.r.l., Amazon Media EU S.à.r.l. a Amazon Digital Services Inc. (dále jen společně jako „Amazon“), pokud jde o maloobchodní distribuci elektronických knih spotřebitelům v EHP.

(4) Podle předběžného posouzení může mít společnost Amazon dominantní postavení na relevantních trzích pro maloobchodní distribuci elektronických knih spotřebitelům v EHP v anglickém a německém jazyce. Komise v předběžném posouzení vyjádřila obavy, že společnost Amazon mohla zneužít svého potenciálně dominantního postavení v rozporu s článkem 102 Smlouvy a článkem 54 Dohody o EHP tím, že od dodavatelů elektronických knih požadovala ([2]), i) aby jí informovali o příznivějších či jiných podmínkách, jež nabízejí jinde a/nebo ii) aby jí umožnili využívat podmínek, jež přímo či nepřímo závisí na podmínkách nabízených jinému maloobchodníku s elektronickými knihami ([3]) (dále jen společně jako „paritní doložky“). Předběžné výhrady Komise se týkají těchto paritních doložek:

(5) Doložek vyžadujících od dodavatele elektronických knih, aby společnost Amazon informoval o podmínkách distribuce elektronických knih v rámci daného obchodního modelu a nabídl jí je, kdykoli dodavatel elektronických knih v rámci uvedeného obchodního modelu distribuuje tyto knihy prostřednictvím jakéhokoli jiného maloobchodníka s elektronickými knihami, než je společnost Amazon (dále jen „parita obchodních modelů“).

(6) Doložek vyžadujících od dodavatele elektronických knih, aby společnosti Amazon zpřístupnil i) určitou elektronickou knihu v rámci konkrétního území a/nebo k danému dni a časovému okamžiku, kdykoli dodavatel elektronický knih distribuuje uvedenou knihu prostřednictvím jakéhokoli jiného maloobchodníka s elektronickými knihami, než je společnost Amazon (dále jen „parita výběru“), a/nebo ii) veškeré vlastnosti, funkce, pravidla použití, prvky či jakýkoliv obsah jedné nebo více elektronických knih, kdykoli dodavatel elektronických knih zpřístupňuje uvedené vlastnosti, funkce, pravidla použití, prvky či obsah dané elektronické knihy prostřednictvím jiného maloobchodníka s elektronickými knihami, než je společnost Amazon (dále jen „parita vlastností“).

([1]) Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1. S účinkem ode dne 1. prosince 2009 se články 81 a 82 Smlouvy o ES staly články 101 a 102 Smlouvy o fungování EU. Oba soubory ustanovení jsou v podstatě totožné. Pro účely tohoto sdělení by měly být odkazy na články 101 a 102 Smlouvy o fungování EU v případě jejich použitelnosti chápány jako odkazy na články 81 a 82 Smlouvy o ES.

([2]) Výraz „dodavatel elektronické knihy“ je použit s cílem zahrnout všechny subjekty, které jsou držitelem potřebných práv udělovat licence elektronických knih maloobchodníkům s elektronickými knihami nebo je přímo prodávat spotřebitelům. Mezi „dodavatele elektronických knih“ tak patří jejich vydavatelé a někteří zprostředkovatelé (například velkoobchodníci nebo agregátoři).

([3]) Výraz „maloobchodník s elektronickými knihami“ pro účely tohoto dokumentu zahrnuje veškeré osoby nebo subjekty, které legálně prodávají (nebo chtějí legálně prodávat) elektronické knihy spotřebitelům v jedné nebo více zemích v EHP, nebo jejichž prostřednictvím dodavatel elektronických knih na základě dohody o obchodním zastoupení prodává elektronické knihy spotřebitelům v jedné nebo více zemích v EHP. Dodavatel elektronických knih je maloobchodníkem s elektronickými knihami tehdy, když dodavatel elektronických knih tyto knihy spotřebitelům prodává přímo nebo prostřednictvím zástupce na základě dohody o obchodním zastoupení.

(7) Doložek vyžadujících od dodavatele elektronických knih, i) aby společnosti Amazon stanovil agenturní cenu, která jakýmkoliv způsobem závisí na agenturní ceně stanovené dodavatelem elektronických knih (nebo účtované maloobchodníkem s elektronickými knihami) jakémukoliv jinému maloobchodníkovi s elektronickými knihami než společnosti Amazon, nebo na cenách za další prodej, které spotřebitelům účtují jiní maloobchodníci s elektronickými knihami než společnost Amazon (dále jen „parita agenturních cen"), a/nebo ii) aby společnosti Amazon nabídl jakoukoliv zvýhodněnou agenturní cenu, zvýhodněnou velkoobchodní cenu nebo jakýkoliv zvýhodněný obsah, kdykoli dodavatel elektronických knih nabízí uvedené zvýhodněné ceny či obsah prostřednictvím jiného maloobchodníka s elektronickými knihami, než je společnost Amazon (dále jen „parita zvýhodnění"), a/nebo iii) aby umožnil vytvářet fond kreditů, které by společnost Amazon směla dle svého uvážení využít ke snižování agenturních cen za jakoukoliv elektronickou knihu dodanou uvedeným dodavatelem elektronických knih společnosti Amazon. Fond kreditů se vypočítá na základě rozdílů mezi výší agenturních cen účtovanou dodavatelem elektronických knih za své elektronické knihy společnosti Amazon a výší agenturních cen nebo cen za další prodej elektronických knih, jež jsou k dispozici prostřednictvím jiných maloobchodníků s elektronickými knihami. Příjmy dodavatele elektronických knih a provize účtované společnosti Amazon se vypočítávají na základě zlevněné agenturní ceny (dále jen „ustanovení o fondu slev").

(8) Doložek vyžadujících od dodavatele elektronických knih, aby společnosti Amazon nabídl velkoobchodní cenu, která jakýmkoliv způsobem závisí na velkoobchodní či agenturní ceně nabízené dodavatelem elektronických knih jakémukoliv jinému maloobchodníkovi s elektronickými knihami, než je společnost Amazon, nebo na ceně za další prodej, kterou spotřebitelům účtuje jakýkoli jiný maloobchodník s elektronickými knihami než společnost Amazon (dále jen „parita velkoobchodních cen").

(9) Doložek vyžadujících od dodavatele elektronických knih, aby společnosti Amazon oznámil, zda jiným maloobchodníkům s elektronickými knihami, než je společnost Amazon, zpřístupňuje jednotlivé alternativní obchodní modely, elektronické knihy, data dostupnosti, vlastnosti, akční nebo nižší velkoobchodní a agenturní ceny (dále jen „ustanovení o oznamování").

(10) Ve svém předběžném posouzení Komise zastávala předběžný názor, že parita obchodních modelů a příslušná ustanovení o oznamování mohou i) snižovat motivaci dodavatelů elektronických knih, aby podporovali alternativní nové a inovativní obchodní modely a investovali do nich, ii) snižovat schopnost a motivaci konkurentů společnosti Amazon k rozvoji a vzájemnému odlišení nabídek prostřednictvím takovýchto obchodních modelů a iii) odrazovat maloobchodníky s elektronickými knihami od vstupu na trh a/nebo expanze, a tak oslabit hospodářskou soutěž na úrovni distribuce elektronických knih a posílit již tak potenciálně dominantní postavení společnosti Amazon.

(11) Parita výběru a parita vlastností mohou nadto i) snižovat motivaci dodavatelů elektronických knih a maloobchodníků s elektronickými knihami k rozvoji elektronických knih, které nejsou primárně textem, a bránit vzájemnému odlišení maloobchodníků s elektronickými knihami, což může oslabit hospodářskou soutěž na úrovni distribuce elektronických knih, ii) oslabovat hospodářskou soutěž mezi maloobchodníky s elektronickými knihami a odrazovat je od vstupu na trh a/nebo expanze omezováním rozsahu diferencovaných nabídek elektronických knih ze strany maloobchodníků s elektronickými knihami, což pro spotřebitele může znamenat vyšší ceny a menší výběr.

(12) Parita agenturních cen, parita zvýhodnění, ustanovení o fondu slev a příslušná ustanovení o oznamování (v kombinaci s jednáním společnosti Amazon usilujícím o dosažení parity maloobchodních cen) nadto mohou i) maloobchodníky s elektronickými knihami odradit od vstupu na trh či expanze, a tím posílit potenciálně dominantní postavení společnosti Amazon, ii) umožnit společnosti Amazon narušit hospodářskou soutěž mezi maloobchodníky s elektronickými knihami, a získat tak od dodavatelů elektronických knih vyšší provize, což může nakonec vést k nárůstu maloobchodních cen elektronických knih.

(13) Parita velkoobchodních cen pak může i) bránit maloobchodníkům s elektronickými knihami ve vstupu a expanzi na relevantních trzích prostřednictvím nabídek elektronických knih spotřebitelům za nižší maloobchodní ceny, než jaké má společnost Amazon, a ii) posilovat potenciální účinky parity výběru tím, že společnosti Amazon zajistí přístup k elektronickým knihám za nejlepších velkoobchodních podmínek v případech, kdy dodavatelé elektronických knih dají přednost tomu, že určitou elektronickou knihu společnosti Amazon nenabídnou.

(14) V předběžném posouzení Komise vyjádřila obavy, že všechny výše popsané paritní doložky jako takové představují potenciální zneužití dominantního postavení společnosti Amazon na příslušných maloobchodních trzích v EHP. Kromě toho se Komise předběžně domnívá, že kombinace jednotlivých paritních doložek týkajících se cen (tj. parity agenturních cen, ustanovení o fondu slev, parity zvýhodnění, parity velkoobchodních cen a parity agenturních provizí ([1])), dalších paritních doložek, které se cen netýkají (tj. parity obchodních modelů a parity výběru a vlastností), a ustanovení o oznamování pravděpodobně posílí účinky, kterými jednotlivé paritní doložky narušují hospodářskou soutěž.

([1]) Parita agenturních provizí je doložkou vyžadující od dodavatele elektronických knih, aby společnosti Amazon poskytl agenturní provizi, která jakýmkoli způsobem závisí na agenturní provizi, kterou dodavatel elektronických knih na základě dohody o obchodním zastoupení poskytuje jakémukoliv jinému maloobchodníkovi s elektronickými knihami, než je společnost Amazon.

3. HLAVNÍ OBSAH NABÍDNUTÝCH ZÁVAZKŮ

(15) Společnost Amazon s předběžným posouzením Komise nesouhlasí. V souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 1/2003 nicméně nabídla závazky, aby odstranila obavy Komise z narušení hospodářské soutěže. Klíčové body těchto závazků jsou následující:

a) Společnost Amazon nebude prosazovat nebo jinak se spoléhat na paritu obchodních modelů, paritu agenturních provizí, paritu agenturních cen, paritu vlastností, paritu zvýhodnění, paritu výběru, paritu velkoobchodních cen či ustanovení o oznamování, obsažené v dohodách, které společnost Amazon uzavřela s dodavateli elektronických knih za účelem prodeje elektronických knih spotřebitelům v EHP. Společnost Amazon oznámí každému z těchto dodavatelů elektronických knih, že již nebude vyžadovat uplatňování těchto ustanovení.

b) Společnost Amazon nabídne každému dodavateli elektronických knih, jehož dohoda o prodeji elektronických knih spotřebitelům v EHP obsahuje aktuálně platné ustanovení o fondu slev, možnost vypovědět dohodu z jakéhokoliv důvodu prostřednictvím písemného oznámení zaslaného 120 dní předem.

c) Společnost Amazon nezačlení do žádné nové dohody o elektronických knihách uzavírané s jakýmkoli dodavatelem elektronických knih žádnou paritní doložku týkající se cen, ani paritní doložku, která se cen netýká, ani žádné ustanovení o oznamování.

d) Doba platnosti závazků je pět let ode dne, kdy společnost Amazon obdrží formální oznámení rozhodnutí Komise podle článku 9 nařízení (ES) č. 1/2003. Společnost Amazon jmenuje správce pověřeného dohledem, který bude dohlížet na plnění závazků ze strany společnosti Amazon.

(16) Úplné znění závazků je zveřejněno v anglickém jazyce na internetové stránce Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. VÝZVA K PŘEDKLÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK

(17) S výhradou tržního testu má Komise v úmyslu přijmout rozhodnutí podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003, kterým prohlásí závazky, jejichž shrnutí je uvedeno výše a jež jsou zveřejněny na internetové stránce Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž, za závazné.

(18) V souladu s čl. 27 odst. 4 nařízení (ES) č. 1/2003 vyzývá Komise zúčastněné třetí strany, aby k navrženým závazkům předložily svá vyjádření. Vyjádření musí být Komisi doručena nejpozději do jednoho měsíce od zveřejnění tohoto sdělení. Komise dále zúčastněné třetí strany vyzývá, aby předložily takovou verzi připomínek, v níž budou všechny informace, jež tyto třetí strany považují za obchodní tajemství, a jiné důvěrné informace podle potřeby vypuštěny a nahrazeny shrnutím nedůvěrné povahy nebo slovy „obchodní tajemství“ či „důvěrné“.

(19) Odpovědi a připomínky by měly pokud možno obsahovat odůvodnění a uvádět relevantní fakta. Pokud u některé části navržených závazků zjistíte problém, Komise si Vás v takovém případě dovoluje vyzvat, abyste navrhli možné řešení.

(20) Vyjádření s uvedením čísla jednacího AT.40153 – DNV týkající se elektronických knih a související záležitosti lze Komisi zaslat buď e-mailem (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu) nebo faxem (+32 22950128) či poštou na adresu Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise:

Commission européenne / Europese Commissie
Direction générale de la concurrence
Greffe Antitrust
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË